

विजृम्भितम् HarVi. 6. 153; ततो भूयस्तमो यान्ति ये विद्यायां रता जनाः । अणि-
मादावविद्योत्थे पराचित्ततया रताः BrĀraUBhVā. iv. 4. 602; (प्लवगेश) किमनेन
कायविभवेन वारिधिर्विजितस्त्वयाथ परिवर्तितं वपुः । अणिमादयस्त्व कथं महागुणाः
RāmC. 20. 19; (जीवन्मुक्तः) वा अणिमादिभिर्युक्त आस्ते PārāSū. 30. 15;
शिवस्त्वम् ... त्वमात्मा त्वं दीक्षा त्वमयमणिमादिगुणगणः DeviPañ. 5. 34; षडक्षरं
मन्त्री ... । जपेत्क्रमेणाणिमादीन् प्राप्य विद्याधरो भवेत् ĪśānSīPa. i. 28. 124;
PauśkS. 19. 16; 26. 33; 27. 719; दुस्ताधमणिमादिभिरष्टभिः । ... निर्माय पृथिवी-
पालः पुत्रजन्ममहोत्सवम् PrthviVi. 8. 28; योगगुणे चाणिमादौ प्रवृत्ते ... ब्रह्मशरीरं
प्राप्तस्य योगिनो न जरादि VedāntKa. 183. 8 (on i. 3. 34); योगस्वरूपं चित्तवृत्ति-
निरोधस्तसाधनं यमादि तदवान्तरफलं विभूतिरणिमादिः VedāntKa. 231. 14 (on ii.
1. 3); ParaśuKS. 7. 28 (219. 21); अणिमादिभिरैक एव भिन्नः परविद्यामणिदपणेषु
भानात् । सुदृशां भजसि त्वमात्मभूतः Yādavā. 15. 24; सर्वस्मिन्नणिमादिपङ्कजवने
रम्येऽपि हित्वा रौं शुद्धां मुक्तिमरालिकां प्रति दृशं यो दत्तवानादरात् KumāPra-
Pra. 47. 22; ŚārṅgaPa. 4187; ŚabdaRaSaK. 182. 12; 242. 10; LalitāSaBb.
208. 26 (on 255); ii goddess presiding over the supernatural power
animān etc. (ददशै) अणिमादिभिरावृताम् । प्रसन्नवदनां देवीम् PadmP. iv. 74. 28;
iii the goddess *Animā* etc. अणिमादिद्वाद्दयाद्योरेव पूजनकथनात् SetuBa.
38. 23; Bhāsk. i. 33. 23 (on i. 1. 1); ओषधयानिमादिषु देवतेषु चतुर्थ्यन्तं
तत्तन्नामोत्तरं स्वाहापदसम्बन्धः NityoNi. 69. 28.

अणिमादिक (*animādi-ka*) *adj.* supernatural power called *animān*
(becoming very small) and others ये भक्तियुक्ता गोविन्दे तेषां वक्ष्यामि लक्ष-
णम् । न हि वाञ्छन्ति ते स्वर्गमणिमादिकमष्टकम् ĀdiP. 8. 2; (एकैश्वर्यप्रदायिनी)
एकं च निरतिशयमणिमादिकमैश्वर्यं निःश्रेयसं प्रददातीति LalitāTriBh. 270. 5 (on
7); कर्मानुष्ठानाभावात् कुतो धर्मस्तथा चाणिमादिकमैश्वर्यं कार्यरूपं विनैव कर्मण्य-
कृताभ्यागमप्रसङ्गः TātpaT. (Vā.) 595. 4 (on iv. 1. 21); पूर्वमैश्वर्यमणिमादिकमष्ट-
विधं निर्दिष्टम् MāhVr. 62. 21 (on 45); शिशिरमयूखशेखर तथा कुरु ... अणिमा-
दिकमुपैमि यथा विभवम् Stotrā. 11. 10; देवाः खल्वणिमादिकमष्टविधमैश्वर्यमासाद्य
SāmkhyaTaKau. 422. 1 (on 48); 421. 1 (on 48); सत्त्वप्राधान्यात् खलु चित्तं
तत्त्वे प्रणिधित्सदपि तत्त्वस्य तमसापिहितत्वाद्गणिमादिकमैश्वर्यमेव तत्त्वमभिमन्यमानं
तत्प्रणिधित्सति प्रणिधत्ते च क्षणम् TattvVai. 5. 16 (on 1. 2); योगिनामष्टस्वणि-
मादिकैश्वर्यैश्चैव श्रेयःसु श्रेयोबुद्धिरष्टविधो मोहः TattvVai. 14. 13 (on 1. 8); Vaija.
280. 34; ĪśānSīPa. i. 29. 70; श्रीकृष्णे यस्य भक्तिश्च तस्यात्र ... अणिमादिकद्वा-
त्रिंशत्सिद्धिः करतले परा PañcRā. (Nā.) i. 4. 17; ViraMi. 4. 5 (on 1. 1); अणि-
मादिकमूलदेव्यादिकौ प्रत्येकमेकादशावयवकौ (न्यासौ) SetuBa. 304. 21; ईश्वरत्वं
च परमपरं चेति द्विविधम् । ... यत्त्वणिमादिकमैश्वर्यंजातं तदेतदंशरूपमेव Bhāsk. i.
11. 23 (on i. 1. 1); i. 292. 16 (on i. 5. 19)

अणिमादिकविरह (*animādika-viraha*) *m.* absence of supernatural
power *animān* etc. भक्तिर्भगवति भवति त्रिलोकनाथे न तूत्तमा सिद्धिः । किंत्व-
णिमादिकविरहात् सैव न पूर्णैति नास्ति चिन्ता मे Stotrā. 15. 16.

अणिमादिकशक्ति (*animādika-śakti*) *f.* supernatural power *animān*
etc. परिचारकशक्तयः । अणिमादिकशक्तानामर्थ्यन्ति (?) मदोद्धताः BrahmāṅdP.
iii. 35. 104.

अणिमादिकसिद्धि (*animādika-siddhi*) *f.* supernatural power *ani-
man* etc. उपतिष्ठन्ति पूर्णं तमणिमादिकसिद्धयः (कृष्णभक्तम्) BrahmVaiP. iv.
1. 37; ईश्वरम् । अणिमादिकसिद्धीनां कारणम् ... कः स्तोतुमीश्वरः BrahmVaiP.
iv. 4. 65; iv. 5. 123; गोलोकनाथ ... अणिमादिकसिद्धीश ... नमोऽस्तु ते Brahma-
VaiP. iv. 27. 105; PañcRā. (Nā.) i. 8. 24; ii. 2. 30; अणिमाद्यष्टगुणं हुत्वा जपे-
न्मन्त्रसहस्रकम् । अणिमादिकसिद्धीनां पतिरेव भवेद् द्विजः BrParaSm. 11. 183.

अणिमादिकृत (*animādi-kṛta*) *adj.* produced by the supernatural
power *animān* and others रक्ष रक्षेति चापरे । प्रयूचुर्देवगन्धर्वानणिमादिकृतान्
(दैतेयाः) GaṇeP. ii. 63. 42.

अणिमादिगण (*animādi-gaṇa*) *m.* a group of attendant-deities
animā etc. अणिमादिगणैर्दृताः । सूर्यकोटिप्रतीकाशास्तत्राजगुर्गणेश्वराः ŚivaP.
ii(1). 20. 28 (65B. 3)

अणिमादिगुण (*animādi-guṇa*) *m.* supernatural power *animān*
etc. अनादिनिधनो देवः ... । ज्ञानानि च वशे यस्य तारकादीन्यशेषतः । अणिमादि-
गुणोपेतमैश्वर्यं न च कृत्रिमम् MahāBhā. xii. 127*(3); ललिताचरितं पुण्यमणि-
मादिगुणप्रदम् BrahmāṅdP. iii. 29. 4; अणिमादिगुणोपेतमस्पृष्टपुरुषान्तरम् ।
शब्दमीश्वर इत्युच्चैः सार्धचन्द्रं विभक्तिं यः KumāSaṁ. 6. 75; JayāS. 6. 70;
योगिनः । ऊर्ध्वं प्रवर्तते रेतो ह्यणिमादिगुणोदयम् SkandP. iv. 41. 109; v(1).
6. 32; v(2). 74. 56; इह जन्मनि यः शुभक्रियार्थः स परत्राभ्युपगम्य नाकलोक्तम् ।
अणिमादिगुणैर्गुणप्रधानैः सुचिरं क्रीडति निर्गमप्रबन्धैः VarāṅgaC. 24. 72; अणिमादि-
गुणैर्गुणैश्च परमोदयम् । सुक्त्वेहैव पुनर्मुक्त्वा मुनिर्निर्वाति योगवित् MahāP.
21. 238; विचरति परकारणेन कृत्स्नामयमणिमादिगुणेश्वरखिलोकीम् (हनुमान्)

RāmC. 6. 80; 19. 2; अणिमादिगुणोपेतः... । बभूव प्रथमे नाके दिव्यरूपधरोऽमरः
BrKathāK. 29. 36; 37. 8; निषण्णस्य चास्य संजातपरमनिर्वृतेः ... अणिमादिगुणा-
धिष्ठितमिव... आत्मानं मन्यमानस्य (सा विभावरी विराममभजत) TilaMañ. 61. 21;
अणिमादिगुणोपेता भवन्त्येवैह योगिनः LiṅgaP. i. 88. 1; विभीषणः... । अजरा-
मरणं प्राप्तमणिमादिगुणैर्युतम् । राज्यं लङ्काधिपत्यं च भोगान् सुङ्गं BrahmP.
176. 34; नरोऽमरत्वं प्राप्नोति पार्थ अणिमादिगुणोपपन्नम् BhaviP. 715B. 22 (iv.
76. 67); 249A. 14 (i. 165. 26); 253B. 6 (i. 169. 20); अणिमादिगुणाधाराप्यर्क-
मण्डलसंस्थिता (गायत्री) DeviBhāP. xii. 6. 11; अणिमादिगुणांश्वितम् । ध्यात्वा
तं धारयेच्चित्ते (देवम्) PadmP. iv. 110. 311; अणिमादिगुणावासिर्नसता चाव-
लोकनम् । ... संतताभ्यासयोगेन खेचरत्वं प्रजायते ŚivaP. v. 27. 21 (438A. 10);
v. 28. 13 (439A. 5); अणिमादिगुणोपेते ... किं वक्तव्यं मया देव सर्ववक्त्रवरे त्वयि
GaṇeP. i. 44. 11; i. 53. 3; i. 61. 9; (सिंहमन्त्रम्) सर्वादःसु जपेद्यस्तु ... संसि-
द्धिमनुलां गच्छेदणिमादिगुणैर्युताम् AbirbaS. 48. 43; अणिमादिगुणैर्युक्तं पुंस्तत्त्वं
तेन कल्प्यते PārāS. 12. 541; साधयेत्वेचरिं सिद्धिमणिमादिगुणांश्वितम् Nityā-
Ṣoḍa. 4. 73; (अष्टा गुणिता शक्तिः) अणिमादिगुणान् नागान् वहेमूर्तीर्यमादिकान् ।
अष्टात्मकं जगत्सिन्धुं सर्वं वितनुते ŚāraTi. 1. 86; प्रभावोऽलौकिकी शक्तिरणि-
मादिगुणयोगः ManuBh. i. 42. 1 (on 1. 84); अणिमादिगुणसम्पत्तौ दृष्टानुश्रविक-
विययप्रत्युपस्थाने च कल्पान्ते सर्वमेतन्नङ्गयतीति यत्नासः सोऽभिनिवेशोऽन्धतामिन्नः
TattvVai. 14. 18 (on 1. 8); योगी... । अणिमादिगुणांलब्ध्वा विचरेद् सुवन्नये ŚivS.
5. 59; 3. 92; एतन्नयं महागुह्यं जरामृत्युविनाशनम् । ... अणिमादिगुणप्रदम् Haṭh-
Pra. 3. 30; 3. 130; मनुमुपलभ्य...स भवति...खचरोऽणिमादिगुणभाक् ĪśānSīPa.
i. 25. 84; अणिमादिगुणोपेतः ... । ललिताङ्ग इति ख्यातः TriśaŚaPuC. i. 1. 464;
योगी संयमवान् । तत्रापि चेश्वरोऽणिमादिगुणशाली Aparā. 2. 6 (on 1. 1); 2. 19
(on 1. 1); रसायने भवेद्विप्रो ह्यणिमादिगुणप्रदः Rasā. 6. 75.

अणिमादिगुणाधार (*animādiguṇādhāra*) *adj.* [f. -ā] possessing the
qualities like *animān* etc. अणिमादिगुणाधारा...गङ्गा SkandP. iv. 29. 19 (but
comm. ते गुणाः यस्याः सा अणिमादिगुणा । अः विष्णुराधारा यस्याः सा आधारा);
अणिमादिगुणाधारे त्रैलोक्यैश्वर्यदायकम् । अष्टोत्तरशतं ह्येतन्मूर्तीनाम् ... । शिवस्य
दानवो ध्यायन् मुक्तः ... महाभयात् ŚivaP. ii(5). 49. 8 (280A. 11)

अणिमादिगुणाष्टक (*animādiguṇāṣṭaka*) *n.* group of eight super-
natural qualities beginning with *animān* ततस्तुतोष भगवान्... । दत्तवानखिलं
ज्ञानमणिमादिगुणाष्टकम् LiṅgaP. i. 85. 19; वक्ष्ये मनुम् ... अणिमादिगुणाष्टकम्
PañcRā. (Nā.) iii. 3. 5.

अणिमादिगुणैश्वर्य (*animādiguṇaiśvarya*) *adj.* having the greatness
of supernatural powers beginning with *animān* अणिमादिगुणैश्वर्यो बुद्ध्यात्मा
कार्यरूपिणः । ... कामान् समश्नुते TaiUBhVā. 106. 16 (2); *n.* mastery over
the supernatural powers beginning with *animān* अघोरं वा जपेन्मन्त्रम्
... । अणिमादिगुणैश्वर्यं संसिद्धिं प्राप्नुयाद् ध्रुवम् SkandP. vii(1). 301. 7; अणि-
मादिगुणैश्वर्यं मया वत्स पराशर । लब्धम् LiṅgaP. i. 64. 100; सः ... अणिमादि-
गुणैश्वर्यं लब्ध्वा सिद्धैश्च...वन्द्यमानः ĪśānSīPa. i. 28. 142; संततयुक्तात्मा योगी... ।
अणिमादिगुणैश्वर्याप्यधिगम्याप्यविसितः । ... परं निर्वाणमुच्छतिं ĪśānSīPa. ii.
67. 76; इच्छया देहनिर्माणमिन्द्रजालोपमं विदुः । अणिमादिगुणैश्वर्यवशीकारानति-
क्रमात् ŚivaP. vii. 30. 15 (534B. 9); अणिमादिगुणैश्वर्यमाज्ञासिद्धिः प्रजायते
Rasā. 18. 161.

अणिमादिचतुष्टय (*animādi-catuṣṭaya*) *n.* group of four goddesses
presiding over supernatural powers beginning with *animān* चतुरश्रप्रथम-
रेखायामणिमादयो दश सिद्धयः पूज्याः । तास्वणिमादिचतुष्टयमाद्यं पश्चिमादिदक्षिणान्त-
दिक्षु SetuBa. 84. 4.

अणिमादितस (*animādi-tas*) *adv.* from the goddess *Animā* (presid-
ing over the supernatural power called *animān*) तृतीयावरणे, अणिमादितो
गणनया विस्तृतार्चने SetuBa. 93. 5.

अणिमादिदशक (*animādi-daśaka*) *n.* group of ten goddesses
presiding over supernatural powers beginning with *animān* सिद्धयोऽणि-
मादिदशकम् SetuBa. 159. 12 (cf. NityāṢoḍa. 1. 168 : *animā, ughimā,*
mahimā, śitva, vaśitva, prakāmya, bhukti, icchā, prāpti and *sarvakāma*)

अणिमादिनिकेतन (*animādi-niketana*) *n.* place of habitation of the
supernatural powers *animān* and others जगद् च स योगीन्द्रः सैषा सिद्धिरिदं
च तत् । ज्ञानं स्वातन्त्र्यमैश्वर्यमणिमादिनिकेतनम् KathāSaSāg. viii. 2. 80.

अणिमादिन्यास (*animādi-nyāsa*) *m.* assigning of the various parts
of the body to the tutelary deities of supernatural powers beginning with
animān अणिमादिन्यासस्यापि पूजाकाल एव विधास्यमानतया SetuBa. 288. 14;
चक्रन्यासशब्दोऽपि वक्ष्यमाणान्तरन्यासनवकसमूहवाचकः । स च यद्यप्यणिमादिन्यास-
मूलदेव्यादिन्यासभेदेन ... द्विप्रकारो वक्ष्यते SetuBa. 288. 17; अणिमादिन्यासोत्तर-
भैवैतयोर्निवेशः (चक्रेश्वरीन्यासयोः) SetuBa. 225. 4; 304. 25.